

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 18-19

Podgorica, 20. mart 2019. godine

2018: REZIME RADA GRAĐANSKE KONTROLE POLICIJE

Rad i postupanje Savjeta za građansku kontrolu rada policije u 2018. godini tekao je kroz ukupno 94 predmeta/slučaja. Ukupno 15 predmeta su formirani 2017. godine na osnovu nastavljenog rada iz te godine a 79 predmeta je formirano u 2018. godini. Savjet je pratio i implementaciju jednog (1) predmeta zaključenog u 2016 godini.

Na osnovu pritužbi građana_ki je formirano ukupno 52 predmeta ili 55,32% od ukupnog broja predmeta. Po sopstvenoj inicijativi Savjeta formirana su 24 predmeta (25,5%),¹ a na osnovu pritužbi i obraćanja nevladinih organizacija (NVO) formirano je 11 predmeta (11,7%). Na osnovu pritužbi policijskih službenika formirana su 4 predmeta (ili 4,25% od ukupnog broja slučaja) a po jedan predmet je formiran na osnovu obraćanja sindikalne organizacije, Skupštine Crne Gore i inicijative Centra bezbjednosti (CB) Nikšić.

U odnosu na 2017. došlo je do značajnog povećanja broja predmeta (za preko 55%) dok se u odnosu na 2016 godinu radi se o istom broju predmeta u radu.

Značajno je povećan broj pritužbi građana. Na osnovu obraćanja građana u 2018 su formirana 52 predmeta (55% ukupnog broja predmeta) a u 2017, po istoj osnovi je formirano 29 predmeta (48% ukupnog broja predmeta). Povećalo se i obraćanje policijskih službenika. U 2018 postupalo se po 4 pritužbe a u 2017 po pritužbi jednog bivšeg policijskog službenika koji je angažovanjem Savjeta vraćen u službu. Broj predmeta koji su formirani na osnovu inicijative Savjeta, nevladinih i sindikalnih organizacija ostao je približno isti u odnosu na 2017. godinu. U 2018 na osnovu inicijative člana Savjeta je formirano 25,5% od ukupnog broja predmeta (2017: 28%) a na osnovu obraćanja NVO u 2018 je formirano 11,7% od ukupnog broja predmeta (2017: 11,66%).

¹ Jedan predmet je inicirao član Savjeta advokat Zoran Čelebić a ostale predmete član Savjeta mr Aleksandar Saša Žeković.

Broj predmeta (pritužbi i inicijativa) u odnosu na 2017. je povećan za preko 55%. Broj predmeta u 2017 u odnosu na 2016 godinu je bio manji za oko 30%.

Od ukupnog broja predmeta u radu (94) njih tačno 17 ili 18% se odnosilo na primjedbe u vezi prekoračenja policijskih ovlašćenja od čega 12 predmeta uključuje i postojanje tjelesnih povreda (13% od ukupnog broja predmeta), 12 predmeta ili 13% ukupnog broja predmeta podrazumijeva provjeru postupanja policije u konkretnim slučajevima a 29 predmeta ili 31% se odnosi na navodnu povredu nekih drugih prava i sloboda pri primjeni policijskih ovlašćenja. Ostali se predmeti, njih 36 ili 38,3% od ukupnog broja predmeta u radu, odnose na pitanja iz policijskog integriteta, poboljšanja primjene policijskih ovlašćenja ili razvoja policijske organizacije. Predmeti u rad Savjeta podrazumijevali su provjeru postupanja policije prema 75 građanina a provjerama je obuhvaćeno postupanje 90 policijskih službenika i starješina.

Povreda ljudskih prava i neprofesionalno postupanje policije utvrđeno je kod 23 predmeta ili 24,5% od ukupnog broja predmeta (2017: 26,6%; 2016: 41%).

Profesionalno i zakonito postupanje policije je konstatovano u 44 predmeta ili 48,8% od ukupnog broja predmeta (2017: 38,3%; 2016: 36,2%).

U dva slučaja (od 4 po kojima je postupano) je utvrđena povreda prava policijskih službenika i iste su otklonjene.

Ostali predmeti su zaključeni preporukama i odgovarajućim zaključcima (bez izdavanja ocjene).

Ovi podaci ukazuju da se iz godine u godinu smanjuje neprofesionalno postupanje policije i povreda ljudskih prava građana pri primjeni policijskih ovlašćenja.

Obustavljen je rad u 1 predmetu (1%) zbog dalje nesaradnje podnosioca pritužbe a jedan predmet je, zbog nenadležnosti, dostavljen na dalje postupanje MUP Crne Gore. Ukupno je 10 predmeta, ili 10,6%, prenijeto u rad u 2019. godinu (2018: prenijeto iz 2017 ukupno 15 predmeta ili 25%; 2017: prenijeto, iz 2016, 11 predmeta ili 13,2% od ukupnog broja predmeta na kojima je rađeno u toj godini).

U 2018. godini Savjet je izdao ukupno 41 preporuku od kojih je njih 12 uvaženo ili je na njih pozitivno odgovoreno (29% od ukupnog broja izdatih preporuka) što je značajno manje nego 2017 (54%). Od ukupnog broja izdatih preporuka njih 6 ili 15% se odnosilo na prijem građana na neposredan razgovor i te preporuke su sve uvažene i realizovane. Ova vrsta preporuka čini i polovicu ukupno uvaženih preporuka.

U 2018. izdato je mnogo veći broj pohvala prema policijskim službenicima nego ranije. Izdate je ukupno 15 pohvala što je 16% od ukupnog broja predmeta na kojima je Savjet radio (2017: 4 pohvale ili 6,66% ukupnog broja predmeta na kojima je Savjet radio). Najčešće su pohvaljeni policijski službenici iz CB Budva (tri puta) i Odjeljenja bezbjednosti (OB) Tivat (dva puta). Pohvale zbog primjene policijskih ovlašćenja upućene su i službenicima policije u CB Herceg Novi, CB Berane, CB Bijelo Polje i OB Kotor a dva puta je prozvan CB Pljevlja zbog neadekvatnog postupanja i neprimjerenog odnosa prema građanskoj kontroli policije. Više puta su pohvaljeni ukupni pristupi MUP Crne Gore i Uprave policije.

Ovlašćeno službeno lice u vršenju poslova unutrašnje kontrole policije u 2018, kao ni 2017, iako to predviđa Zakon o unutrašnjim poslovima, nije postupalo na osnovu analize ocjena i preporuka Savjeta.

Savjet je u 2018. zbog ukupnog rada na svim predmetima sa podnosiocima pritužbi (NVO, građani i bivši policijski službenici) i sa partnerskim državnim agencijama (prvenstveno Uprava policije i organizacione jedinice policije, MUP kao i drugi organi izvršne vlasti, organi lokalne samouprave i drugi) organizovao ili učestvovao na 30 različitih, dominantno konsultativnih, sastanaka.

Savjet je u 2018 posjetio dvije (2) organizacione jedinice policije - Odjeljenje bezbjednosti Tivat i sjedište Posebne jedinice policije. Savjet je uzeo učešće i u 12 aktivnosti drugih subjekata - sastanci, paneli, predavanja, istraživanja, radionice, konferencije, publikacije - koje su preduzele i sprovele uglavnom NVO i međunarodne agencije.

Savjet se sa punim uvažavanjem odnosio prema svim medijima u zemlji i regionu i njihovom pozivu/zahtjevu za učešće u emisijama ili za razgovor odnosno davanje izjava/komentara u vezi sa razvojem i integritetom policije i efektima nadzora nad istom. Savjet nikada nije odbio ili odložio učešće u nekoj TV ili radijskoj emisiji, izjavu ili intervju štampanom ili web mediju. Podaci o programskim aktivnostima i redovnom radu Savjeta redovno se objavljaju na sajtu građanske kontrole rada policije i dostavljaju, putem saopštenja, medijima, novinskim agencijama i internetskim portalima.

U 2018. Savjet je objavio knjigu "Građanski nadzor i jačanje integriteta crnogorske policije" u kojoj je predstavljena građanska kontrola kao noviji fenomen u razvoju policije Crne Gore.